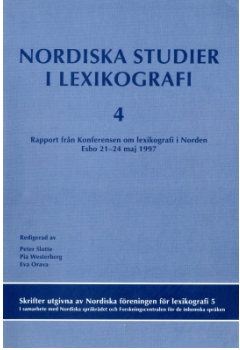

NORDISKE STUDIER I LEKSIKOGRAFI

Titel:	Etymologisk information i enspråkiga allmänordböcker	
Forfatter:	Bo Svensen	
Kilde:	Nordiska Studier i Lexikografi 4, 1997, s. 359-367 Rapport från Konferens om lexikografi i Norden, Esbo 21.-24. maj 1997	
URL:	http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/nsil/issue/archive	

© Nordisk forening for leksikografi

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Søgbarhed

Artiklerne i de ældre Nordiske studier i leksikografi (1-5) er skannet og OCR-behandlet. OCR står for 'optical character recognition' og kan ved tegngenkendelse konvertere et billede til tekst. Dermed kan man søge i teksten. Imidlertid kan der opstå fejl i tegngenkendelsen, og når man søger på fx navne, skal man være forberedt på at søgningen ikke er 100 % pålidelig.

Bo Svensén

Etymologisk information i enspråkiga allmänordböcker

Most monolingual general dictionaries can be described as basically synchronic, but some of them also include a diachronic component providing etymological information. This contribution focuses on some structural aspects of the presentation of etymological information in monolingual dictionaries, applying the conceptual and terminological framework used in *Nordisk leksikografisk ordbok* [Nordic Lexicographic Dictionary].

1 Inledning

En enspråkig allmänordbok är normalt en synkronisk ordbok, dvs. den beskriver språkets tillstånd vid en bestämd tid. I de flesta synkroniska enspråkiga allmänordböcker är denna tid identisk med ordbokens samtid, dvs. ordboken är vad man kallar en synkronisk samtidsordbok. Vissa sådana ordböcker för allmänt bruk avviker från den synkroniska principen genom att de innehåller en diakronisk komponent i form av en **etymologiangivelse**.

Den etymologiska informationen är alltså på sätt och vis en främmande fågel i den här typen av ordbok, och frågan är varför den egentligen finns där. Men jag skall inte uppehålla mig vid den saken, eftersom det som i första hand har intresserat mig är själva presentationen av etymologisk information: dels etymologiangivelsens plats och funktion i ordboksstrukturen, dels själva angivelsens struktur och innehåll. Man skulle kunna kalla den första aspekten för **yttre etymologistruktur** och den andra för **inre etymologistruktur**.

Många av de begrepp som beskrivs i *Nordisk leksikografisk ordbok* (NLO 1997) avser just ordbokens struktur, och jag hade tänkt försöka tillämpa NLO:s begreppsapparat så långt det går vid beskrivningen av olika slag av etymologistruktur.

Men först några begrepp som gäller all ordboksstruktur. Ett textelement i en ordboksartikel har i en given situation en av två olika funktioner: antingen utgör det en utsaga om ett annat textelement, eller också är det självt föremål för en sådan utsaga:

sober ... [fra. *sobre*, lat. *sobrius* nykter]

I exemplet utgörs själva utsagan av "[fra. *sobre*, lat. *sobrius* nykter]", och det som utsagan handlar om är lemmat "**sober**". Kombinationen av två textelement som står i en sådan relation till varandra kallas i NLO en **bearbetningsenhet**. Det är ofta fruktbart att betrakta förhållandet mellan bearbetningsenhetens två delar som en relation mellan ett **tema** och ett **rema**, där i detta fall "**sober**" är tema och "[fra. *sobre*, lat. *sobrius* nykter]" är rema. Det som i en sådan relation utgör rema kallar vi **angivelse**, i exemplet en etymologiangivelse, och det som utgör tema kallar vi angivelsens **adress**. Adressen för en angivelse är oftast lemmat (som i exemplet), och i det här fallet säger man att det föreligger en **adressering** från etymologiangivelsen till lemmat:

adress ⇐ angivelse
 tema rema
 sober [fra. *sobre*, lat. *sobrius* nykter]

Etymologiangivelsens adressering är intimt förknippad med dess plats och funktion i ordboksstrukturen, dvs. det jag kallar yttre etymologistruktur.

2 Yttre etymologistruktur

2.1 Etymologi och makrostruktur

Den struktur som har den kanske största betydelsen för etymologiangivelsens adressering är **makrostrukturen**, som i NLO definieras som ordningsföljden och relationerna mellan de lemman som ingår i ordbokens lemmalista. Den enklaste formen är den som kallas **glattalfabetisk makrostruktur**, där varje textblock bara innehåller ett lemma och där alla lemman i hela ordboken är sorterade i strängt alfabetisk ordning. Där är det som regel inte några problem med adresseringen: det föreligger en **explicit adressering** från etymologiangivelsen till det enda lemmat i textblocket:

fideikommiss *-et, -er* (hist., utenl.) eiendom som ... [lat. 'betrodd (gods)'; av *fides* troskap, og perf. pt. av *committere* overdra]

(Aschehoug og Gyldendal 1992)

Men det är inte helt oproblematiskt med adresseringen i alla ordböcker med glattalfabetisk makrostruktur. Vad skall vi t.ex. säga om följande fall, där man bara anger etymologin vid *ett* av flera besläktade ord och överlämnar åt användaren att räkna ut vilka andra lemman som etymologiangivelsen möjligen kan tänkas vara tillämplig på:

¹perfek't adj. ...

HIST.: sedan 1663; av lat. *perfectus* 'färdiggjord; fulländad', till *per* och *facere* 'göra'; jfr *parfait*

perfektion ...

HIST.: sedan 1651

perfektionism ...

HIST.: sedan 1947

perfektionist ...

HIST.: sedan 1950-talet

(NEO 1995–96)

Här skulle man möjligen kunna tala om en **implicit adressering**, avsedd enbart för den som vet vilka ord som är besläktade.

Jag går nu över till sådana makrostrukturer där flera lemman har sammanförts i samma textblock. Bakom den typen av struktur ligger åtminstone delvis en pedagogisk avsikt, nämligen att visa vilka ord som är etymologiskt besläktade. I princip bör det då inte bli någon konflikt mellan makrostrukturen och etymologistrukturen.

När det gäller den etymologiska informationens utformning har lexikografen två vägar att gå, beroende på hur pass noggrant han vill redovisa etymologin för vart och ett av de ord som ingår

i textblocket. Vid noggrann redovisning måste som regel varje lemma i textblocket förse med etymologiangivelse:

ambiva'lens ... [fra nylat. *ambivalentia* afl. af latin *ambivalens*, se *ambivalent*]
— **ambiva'lent** ... [fra latin *ambivalens* (gen. *-valentis*) med dobbelt værd ...]

(Politikens Nudansk ordbog 1995)

Här finns det ingen principiell skillnad gentemot den glattalfabetiska principen när det gäller adresseringen. Varje etymologiangivelse är explicit adresserad till ett enda lemma.

Men i många fall vill man antingen spara utrymme eller anser att användarna inte är betjänta av detaljerad etymologisk information vid varje lemma. Då brukar textblocket få en enda etymologiangivelse, som då kan sägas vara adresserad till samtliga lemman i textblocket. Den fungerar som ett slags minsta gemensam nämnare, och det är uppenbart att precisionen inte kan bli lika stor i sådana fall:

motor ... **motorik** ... **motorisera** ... **motorisk** ... **motorism** ... **motorist**
... [lat. *movēre* (perf. part. *motus*) sätta i rörelse. Jfr *motion*, *motiv*]

(Svenska och främmande ord 1974)

2.2 Etymologi och förhållandet makrostruktur–mikrostruktur

Den princip man i en viss ordbok har valt att följa när det gäller förhållandet homonymi–polysemi har stor betydelse för den yttre etymologistrukturen, och nu kommer vi alltså in på ett område som ligger på gränsen mellan makrostruktur och mikrostruktur.

Traditionellt har man definierat homonymi efter språkhistoriska kriterier. Det har inneburit att likalydande ordformer med olika betydelse och olika ursprung har betraktats som homonymer och i ordböcker presenterats i olika artiklar. Med detta historiska synsätt blir det normalt inte någon konflikt mellan etymologistrukturen och ordboksstrukturen i övrigt:

sky I subst.: *der er ikke en s. på himlen* ... [fællesnord.;
besl. m. *skjul*, *skygge I–II* ...]
sky II subst.: (stivnet) kødsaft ... [20. årh.; fra fransk *jus* ...]

(Politikens Nudansk ordbog 1995)

Annorlunda blir det när man lämnar det historiska betraktelsesättet och låter andra kriterier bestämma ordbokens uppläggning. Den i fransk lexikografi vanliga metoden med s.k. *dégrouperment* bygger snarast på semantiska kriterier och innebär att likalydande ordformer med samma ursprung och i övrigt samma formella egenskaper men med olika betydelse behandlas som homonymer, inte som delbetydelser hos samma ord. Mikrostrukturen avlastas, och makrostrukturen blir mer komplicerad:

1. **COLONNE** ... n. f. (lat. *columna*; v. 1100) 1. Support vertical de forme cylindrique ...
2. **COLONNE** ... n. f. (de *colonne* 1; 1660) Alignement vertical de chiffres ...

3. COLONNE ... n. f. (de colonne 1; 1680) 1. Alignement de personnes les unes derrière les autres ...

(Lexis 1989)

Här ser man tydligt på hänvisningarna från **2** till **1** och från **3** till **1** hur det har uppstått en diskrepans mellan det etymologiska perspektivet och ordboksstrukturen.

Det mest extrema fallet av diskrepans mellan etymologistruktur och ordboksstruktur är förmodligen det som representeras av *Nationalencyklopedins ordbok* (NEO 1995–96). I NEO har man tillämpat den s.k. lemma-lexemmodellen, som enkelt uttryckt kan sägas innebära att likalydande ordformer som tillhör olika ordklasser eller i övrigt har olika formella egenskaper betraktas som homonymer och presenteras i separata artiklar. Från den historiska aspekten bortses helt:

¹byrå [by'- el. by'-] subst. ~n ~ar ...

- en (finare) förvaringsmöbel ...

HIST.: sedan 1788; av fra. *bureau* '(tygklädd) skrivpult; skrivrum; kontor', urspr. 'grovt tyg', till *bure* 'vadmal'

²byrå [by'- el. by'-] subst. ~n ~er [byrå'er]

- avdelning som sköter viss typ av tjänster inom offentligt organ ...

HIST.: sedan 1801; av samma urspr. som ¹byrå

(NEO 1995–96)

Det omvända fallet gäller synen på vad polysemi är. Enligt lemma-lexemmodellen innebär polysemi olikhet i semantiskt avseende mellan likalydande ordformer som tillhör samma ordklass och i övrigt har samma formella egenskaper. Även här bortses i strukturen helt från det historiska. Makrostrukturen avlastas, och mikrostrukturen blir mer komplicerad. Resultatet blir i många fall ganska överraskande kombinationer av betydelseenheter:

skall' a verb ~de ~t ...

- 1 ljuda starkt och (ngt) ekande ...: *slagorden* ~de ...

HIST.: sedan 1682; till **skall**

- 2 hårt träffa ngn's huvud med den egna skallen ...: *han* ~de

sönder motståndarens näsa ...

HIST.: sedan 1913; till **skalle**

(NEO 1995–96)

Detta innebär att etymologin genomgående måste anges på delbetydelsenivå, och när det gäller den stora mängd av fall där delbetydelseerna faktiskt *har* samma ursprung får man ange etymologin under en av betydelseerna och hänvisa dit från de övriga.

2.3 Etymologi och mikrostruktur

I och med detta har jag kommit in på förhållandet mellan etymologistruktur och **mikrostruktur**, och om den saken kan jag fatta mig kort. Angivelsen kan placeras på ett av två ställen i artikeln, sist eller först. Att den kan placeras sist har vi redan sett flera exempel på, men det är inte alls ovanligt att den står först:

DISCRIMINATION ... n. f. — 1870 ; lat. *discriminatio* «séparation» 1.

PSYCHOL. Action de distinguer ... 2. COUR. Le fait de séparer un groupe social des autres ...

(Petit Robert 1993)

2.4 Etymologi och fördelningsstruktur

Ett annat strukturbegrepp som beskrivs i NLO är **fördelningsstruktur**. Med det menas strukturen hos den information som kan ges på olika ställen i ordboken, närmare bestämt på tre ställen:

- i de enskilda artiklarna
- i översiktsartiklar
- i en självständig komponent i utanförtexten, dvs. före eller efter ordbokens huvudlemmalista.

Exemplen hittills har alla gällt enskilda artiklar, som är det vanligaste fallet.

Fallet med översiktsartiklar kan sägas föreligga när exempelvis ett ofta förekommande ordbildningselement förklaras i en egen artikel med egen etymologiangivelse, till vilken hänvisas från etymologiangivelserna i ett stort antal enskilda artiklar:

-ist brukt til å danne subst. for 1 person med en viss optreden, levemåte ...:

antagonist, ... alkoholist ... 2 dyrker av en viss vitenskap: germanist, nordist ...

[fr. *-iste*, lat. *-ista*, gr. *-istes*]

monark ... [gr.] **monarkj** ... [gr., av *monos* alene, og *arkhe* regjering]

monarkisk ... [se *-isk*] **monarkist** ... [se *-ist*] **monarkistisk** ... [se *-isk*]

(Aschehoug og Gyldendal 1992)

Att det ges etymologisk information i ordbokens utanförtext är inte så vanligt, men bland de nordiska ordböckerna förekommer det exempelvis i *Politikens Nudansk ordbog*, där det i vissa artiklar hänvisas till en språkhistorisk översikt. Men den verkliga klassikern på det här området är *American Heritage Dictionary*, som kom ut 1969. Ordboken är försedd med ett alfabetiskt appendix med cirka 1.500 uppslagsord bestående av indoeuropeiska rötter, med riklig exemplifiering av varje rots förekomst i olika indoeuropeiska språk. Till denna komponent i utanförtexten hänvisas alltså från ett stort antal artiklar i ordboken.

3 Inre etymologistruktur

Så långt den yttre etymologistrukturen. Jag går nu över till den inre, som alltså är etymologiangivelsens interna struktur och de upplysningar som ges där. Även inom etymologiangivelsen kan man, så att säga på mikronivå, tala om tema och rema, adress och angivelse.

I det enklaste fallet finner man som regel följande tre komponenter: uppgift om ursprungsordets språktillhörighet, uppgift om ursprungsordets form och uppgift om ursprungsordets betydelse:

plekter ... [gr. *plektron* liten stav]

(Aschehoug og Gyldendal 1992)

Den här sekvensen kan vid behov upprepas flera gånger inom en och samma etymologiångivelse, och för varje gång förflyttar man sig bakåt i tiden mot ett äldre språkstadium, antingen inom samma språk eller i ett annat språk:

kosty'm ...

I ...

HIST.: sedan 1873; av fra. *costume* med samma bet.; av ita. *costume* 'vana, bruk'; av lat. *consuetudo* 'vana, sed, bruk'; ...

(NEO 1995–96)

Hur många gånger detta sker beror dels på hur många utvecklingsled som i verkligheten går att urskilja, dels på hur detaljerat lexikografen anser sig behöva redovisa ordets historia. Han kan hoppa över ett eller ett par utvecklingsled, som bedöms som mindre viktiga, för att snabbare nå fram till det äldsta kända ursprungsordet:

kerami'k ...

HIST.: sedan 1884; bildn. till grek. *keramos* 'krukmakarlera; lervas; tegel'

(NEO 1995–96)

Här har man valt att utelämnas den form i vilken ordet närmast inlånades i svenskan, det franska *céramique*.

En annan möjlighet är att göra halt innan man har nått så långt tillbaka som till det äldsta kända ursprungsordet:

molar I *-en, -er* kinnstann ... [lat. (*dens*) *molaris* (tann) som minner om en møllestein]

(Aschehoug og Gyldendal 1992)

Här har man inte gått så långt som till det latinska grundordet *mola* 'møllestein'.

Inom varje utvecklingsled kan i sin tur en eller två av komponenterna utelämnas. Språkets namn utelämnas naturligtvis om utvecklingsledet i fråga inte innebär byte av språk. I övrigt är det oftast ursprungsordets betydelse som utelämnas:

nukle'ar ... [gennem eng. *nuclear*, fransk *nucléaire* fra nylat. *nuclearius* afl. af latin *nucleus* kerne ...]

(Politikens Nudansk ordbog 1995)

I vissa fall utelämnas i stället ursprungsordets form:

dialekt ... [gr. 'samtale, språk']

(Aschehoug og Gyldendal 1992)

Ibland nöjer man sig med att bara redovisa den väg som ordet har tagit och utelämnar såväl ursprungsordets form som dess betydelse:

hybrid ... [fra., lat., grek.]

(Svenska och främmande ord 1974)

De redovisade utvecklingsleden står i ett tema-remaförhållande till varandra. Led nummer 1 utgör alltså adress för led nummer 2, led nummer 2 är adress för led nummer 3 osv.:

direk'tør ... [fra fransk *directeur* af middellat. *director* afl. af latin *dirigere* ...]

(Politikens Nudansk ordbog 1995)

Inom varje led föreligger också ett tema-remaförhållande mellan komponenterna. När alla tre komponenterna visas, är det förmodligen rimligt att betrakta ursprungsordets form som adress och de andra två komponenterna som angivelser adresserade till denna:

plekter ... [gr. *plektron* liten stav]

(Aschehoug og Gyldendal 1992)

När slutligen det äldsta utvecklingsledet presenteras, har man i regel kommit fram till ett ord (vi kan kalla det ”grundord”) som har en helt annan form och ofta också en helt annan betydelse än uppslagsordet. Här uppträder nu en ny typ av komponent, nämligen den som anger sambandet mellan grundordets betydelse och uppslagsordets betydelse. Denna del av etymologiangivelsen anses – förmodligen med rätta – vara den som användarna är mest roade av och är därför ofta föremål för kärleksfulla omsorger från lexikografens sida:

basta'rd ...

2 barn fött utom äktenskapet ...

HIST.: sedan 1636; ur fornfra. *bastard*, eg. ’sadelbarn’, till medeltidslat. *bastum* ’sadel’ (sadeln användes som tillfälligt nattläger)

(NEO 1995–96)¹

Etymologiangivelsen innehåller ofta också uppgifter om besläktade ord, dels i samma språk som ordbokens objektspråk, dels i andra språk. Sådana uppgifter verkar kunna ha två olika syften.

Det ena syftet är rent pedagogiskt: att främja ordförståelsen och i bästa fall ge läsaren angenäma aha-upplevelser. Då fungerar angivelserna normalt som mer eller mindre löst påhängda (eller parentetiskt inskjutna) upplysningar, som inte utgör nödvändiga led i själva etymologin. Det är framför allt här som det brukar anges släktingar även i andra språk än ordbokens objektspråk. De ordboksexterna hänvisningarna står i exemplet med kursivstil, de ordboksinterna med spärrad stil:

merkantil ... [fra., lat. *mercari* driva handel. Jfr *Mercurius*, handelns gud; fra. *mercredi* onsdag (marknadsdag); sv. *marknad*. Jfr *kommers*, *marketenteri*]

(Svenska och främmande ord 1974)

¹ Den för hela artikeln **bastard** gemensamma etymologiangivelsen står i NEO under 1 men visas här för överskådlighetens skull under 2.

Det andra syftet med uppgifter om besläktade ord är att de skall fungera som ersättare för utvecklingsled av den typ jag beskrev tidigare. En sådan angivelse är mer integrerad i själva etymologin och utgör i många fall hela etymologiangivelsen. I regel är den snarare av morfologisk än etymologisk karaktär och utgör hänvisning från en avledning till ett grundord eller från en sammansättning till dennas olika led, där den riktiga etymologiangivelsen återfinns:

sensualis'm ...

HIST.: sedan 1835; till **sensuell**

(NEO 1995–96)

sto`rslagen ...

HIST.: sedan 1882; till ¹stor och ²slå

(NEO 1995–96)

4 Ett förbättringsförslag

Avslutningsvis skall jag kommentera en aspekt där jag tycker att ordboksetymologier kunde vara mer användarvänliga.

Jag har en bestämd känsla av att den ordglade ordboksanvändaren gärna diskuterar med lika-sinnade om sådant som han har slagit upp i sin ordbok, och det gäller inte minst etymologierna. Och om han då är tillräckligt språkligt medveten, vill han förmodligen också kunna uttala de angivna ursprungsorden någorlunda riktigt. De språk som han därvid kanske har svårast att få grepp om och som samtidigt råkar höra till de språk som har levererat väsentliga delar av vårt ordförråd är latinet och grekiskan, som numera allt färre personer har kunskaper i. Den aspekt av uttalet som kanske är mest fundamental och som kan tillgodoses med jämförelsevis enkla medel är prosodin, och därför har vissa ordböcker i sina etymologier ägnat viss uppmärksamhet åt just prosodin hos de grekiska och latinska ursprungsorden.

Prosodimarkeringen kan avse antingen vokalkvantiteten eller tryckets plats. Att enbart ange kvantiteten är tämligen meningslöst, eftersom kunskap om den inte alls leder lika långt på vägen mot ett riktigt uttal som kunskap om tryckets plats. En kvantitetsmarkering som den här är helt slentrianmässigt utsatt och är inte till någon som helst hjälp:

pen+sion¹ ... [C14: via Old French from Latin *pēnsiō* ...]

(Collins 1979)

En angivelse som den följande ger visserligen information även om tryckets plats, men bara indirekt och bara för den som känner till latinets penultimaregel för tre- eller flerstaviga ord, enligt vilken näst sista stavelsen uppbär trycket, om den är lång, annars ligger trycket på tredje stavelsen från slutet:

pro+mote ... [C14: from Latin *prōmovēre* ...]

(Collins 1979)

Och när det gäller grekiskan ger enbart vokalkvantiteten inga som helst hållpunkter för tryckets placering.

Det enda rimliga är att konsekvent ange tryckets plats i alla flerstaviga latinska och grekiska ursprungsord, men det är påfallande hur illa det behovet är tillgodosett i de nordiska ordböcker

som jag har undersökt. I exempelvis NEO lyser sådana uppgifter helt med sin frånvaro, och man kan konstatera det paradoxala faktum att NE själv, som är en sakordbok, på den här punkten ger användaren bättre språklig service än vad språkordboken NEO gör:

prosodi (lat. *proso'dia*, av grek. *prosōidi'a*, av *pros* 'till' och *ōidē* 'sång') ...

(NE 1989–96)

prosodi ...

HIST.: sedan 1724; av grek. *prosōdia* med samma bet., till *pros* 'till' och *ōidē* 'sång'; jfr *ode*

(NEO 1995–96)

Men nu har jag på omvägar hört uppgifter om att NEO inför nästa upplaga har för avsikt att gå användarna till mötes på den här punkten, och det är bara att hoppas att flera nordiska ordböcker följer efter.

Litteratur

American Heritage Dictionary 1969 = *The American Heritage Dictionary of the English Language*. Ed. W. Morris. New York: American Heritage Publishing Co. & Houghton Mifflin Co.

Aschehoug og Gyldendal 1992 = *Aschehoug og Gyldendals Store norske ordbok*. Red. T. Guttu. 3. opplag. Oslo: Kunnskapsforlaget.

Collins 1979 = *Collins Dictionary of the English Language*. Ed. P. Hanks. London & Glasgow: Collins.

Lexis 1989 = *Dictionnaire de la langue française (Lexis)*. Paris: Larousse.

NE 1989–96 = *Nationalencyklopedin 1–20*. Höganäs: Bokförlaget Bra Böcker.

NEO 1995–96 = *Nationalencyklopedins ordbok 1–3*. Utarbetad vid Språkdata, Göteborgs universitet. Höganäs: Bokförlaget Bra Böcker.

NLO 1997 = H. Bergenholtz/I. Cantell/R. V. Fjeld/D. Gundersen/J. H. Jónsson/B. Svensén: *Nordisk leksikografisk ordbok*. Skrifter utgitt av Nordisk forening for leksikografi. Skrift nr. 4. Oslo: Universitetsforlaget.

Petit Robert 1993 = *Le nouveau Petit Robert*. Nouvelle édition remaniée et amplifiée sous la direction de J. Rey-Debove et A. Rey. Paris: Dictionnaires Le Robert.

Politikens Nudansk ordbog 1995 = *Politikens Nudansk ordbog & Sprogbrugsleksikon*. 15. udgave. Red. Ch. Becker-Christensen/P. Widell. København: Politikens Forlag.

Svenska och främmande ord 1974 = E. Lindbäck/A. Milits/B. Svensén: *Svenska och främmande ord. Form, betydelse, ursprung*. Stockholm: Esselte Studium.

